

Preventivní program

2017/2018

Základní škola Komenského náměstí 76, 293 01 Mladá Boleslav

Obsah:

1. Úvod
  2. Základní údaje o škole
  3. Stručná analýza situace (popis školy, subjektivní pohled školy na aktuální realitu)
  4. Stanovení cílů preventivního programu, plán akcí a úkolů na šk. rok 2017/2018
  5. Metody a formy práce
  6. Tým a jeho vzdělávání
  7. Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů
  8. Aktivity pro jednotlivé cílové skupiny
  9. Evaluace, hodnocení preventivního programu 2016/2017
  10. Přílohy k preventivnímu programu:
    - Evidence akcí s preventivní tematikou 2016/ 2017
    - Evidence akcí s preventivní tematikou 2017/2018
    - Šikana zaměřená na učitele
    - Program proti šikanování žáků
    - Plán krizové připravenosti (dle zák. 240/2000 Sb.)
    - Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkající se žáků s PAS
- Č.j.: MSMT – 5217/2017-1
Odkaz na stránky

http://www.msmt.cz/file/40398_1_1/

1. Úvod

Nárůst rizikového chování včetně zneužívání návykových látek se týká i populace mládeže a dětí školního věku. Děti, které navštěvují ZŠ, patří k nejohroženější skupině.

Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Z tohoto důvodu i naše škola připravuje a realizuje program primární prevence rizikového chování včetně primární prevence užívání návykových látek, do kterého je zahrnuto co nejvíce spolupracujících subjektů.

Minimální preventivní program vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 2006/2007-51.

2. Základní údaje o škole

ZŠ Komenského náměstí 76

293 01 Mladá Boleslav

ředitel: Mgr. Václav Kolman

tel.: 326 321 572

email: vaclav.kolman@1zsmb.cz

výchovný poradce: PaedDr. Ivana Růžičková

Tel.: 326 321 572

email: ivana.ruzickova@1zsmb.cz

ŠMP: Mgr. Irena Pavlásková

tel.: 605 939 939

email: irena.pavlaskova @1zsmb.cz

školní psycholog: Mgr. Ing. Jan Čapek

3. Popis školy, subjektivní pohled školy na aktuální realitu

Naše škola se nachází v centru, ve staré části Mladé Boleslavi. Třídy prvního stupně a druhého stupně jsou rozděleny do dvou budov, což je výhodné zejména pro malé děti, které v menším prostředí mají větší pocit bezpečí. V letošním roce navštěvuje školu celkem 297 žáků. Toto číslo se mění, protože na naši školu velmi často přicházejí noví žáci v průběhu roku. Ve škole působí celkem 28 pedagogů, 16 asistentů a 2 vychovatelky ve školní družině. Naše ZŠ je úplná, navštěvují ji žáci z Mladé Boleslavi a jejího okolí.

Od roku 1993 vznikl za podpory města projekt na školu se SPU. Od prvního stupně se postupem času specializovala celá škola, takže v současné době na prvním i druhém stupni převažují třídy, ve kterých jsou integrovány děti s SPU, poruchami pozornosti, PAS či jinými zdravotními, výukovými, výchovnými či sociálními znevýhodněními. Naši školu letos také navštěvují děti jiných národností a také děti z dětského domova Krnsko. Ve třídách je zmenšený počet žáků a jsou využívány metody k práci s dětmi s SPU, poruchami pozornosti, ADHD apod., zejména dle doporučení jejich IVP. Některé děti na základě doporučení a žádosti rodičů mají podporu asistenta učitele.

Díky tomuto složení žáků ve škole jsou na pedagogy kladeny vysoké nároky na práci, vyžaduje se od pedagogů odpovídající přístup k výuce a také specifický přístup k řešení mnoha problémů. Pedagogové spolupracují se školním poradenským pracovištěm, podle povahy problému se obracejí na výchovného poradce, metodika prevence nebo školního psychologa.

4. Stanovení cílů

4.1 Dlouhodobé cíle

4.1.1 Rozvoj kompetencí žáků

Dlouhodobým cílem prevence na škole je ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas a bude umět zvládat sociální dovednosti – navazování zdravých vztahů s ostatními, umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu a rozhodování, otevřená komunikace, pozitivní vnímání sebe sama, spolupráce a zvládání vrstevnického tlaku, rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti – růst sebepoznání, růst sebevědomí, vůle, empatie, práce s emocemi, asertivita, zvládání stresových situací, komunikační dovednosti.

4.1.2 Vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole

Vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

4.1.3 Spolupráce

Prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů a překonávání překážek. Spolupráce celé školy, všech žáků, pedagogů a asistentů. Důvěra ve vztahu žák – učitel, učitel – žák, popř. asistent – žák, žák – asistent. Otevřená komunikace mezi školou a rodiči. Spolupráce učitelů v rámci pedagogického týmu.

4.1.4 Zefektivnit výchovně vzdělávací působení na děti v oblasti protidrogové prevence a prevence dalších sociálně patologických jevů (SPJ) či rizikového chování (RCh):

Předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví
- šikana
- vandalismus
- rasismus, xenofobie
- kriminalita, delikvence

- užívání návykových látek
- závislost na politickém a náboženském extremismu
- netolismus a patologické hráčství

Rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- poruch příjmu potravy
- sebepoškozování
- domácího násilí
- týrání a zneužívání dětí
- ohrožování mravní výchovy dítěte

4.2 Střednědobé cíle:

- zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, ŠMP, VP)
- podporovat vzájemnou činnost žáků
- pravidelné neformální setkávání pedagogů
- podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
- prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků

4.3 Krátkodobé cíle – plán plnění úkolů a realizace akcí na školní rok 2017/2018

- řešit problematiku primární prevence rizikového chování rozpracovanou v jednotlivých předmětech v rámci ŠVP
- zajistit besedy nebo jiné aktivity s OSPOD (kurátorem pro mládež), Policií ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování, spolupracovat s institucemi zajišťující odbornou pomoc v oblasti prevence
- zapojovat děti do aktivit školy prostřednictvím školního parlamentu
- uspořádat zimní lyžařský kurz pro žáky 2. stupně
- výuka a možnost bruslení pro celou školu, závody v bruslařských dovednostech
- uspořádat tradiční vánoční hokejový turnaj s 3. ZŠ
- podporovat aktivity zaměřeny na vhodné využití volného času dětí v aktivitách školy, vedoucí k eliminaci nepříznivých vlivů
- nabídka kroužků pro děti – pěvecký, turistický, ...
- v rámci vzdělávání studovat metodické materiály a seznamovat s nimi ostatní pedagogy
- ve spolupráci s vedením školy řešit aktuální problémové situace v oblasti

rizikového chování

- zajistit pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování
- umístit prevenci na webové stránky školy
- využití ŠPP (zejména školního psychologa) k řešení nejenom aktuálních problémů, ale také jako koordinátora pro preventivní programy v oblasti školního prostředí (šikana, pravidla slušného chování, agresivita, posilování pozitivního chování, apod.) – konzultováno s okresním metodikem prevence Mgr. Alenou Strakovou
- zaměřit se zejména na obecně zvyšující se agresi žáků a šikanu ve třídách, řešit jednotlivé a konkrétní problémy, dětem neustále vštěpovat jiná řešení konfliktů, než jsou vulgarismy a fyzická agrese, a hlavně tomu předcházet asertivním a slušným chováním
- organizace akcí vedoucí k dalšímu profesnímu růstu pro žáky 9. ročníku, jako jsou exkurze na SOŠ a SOU, besedy se zástupci středních škol apod.
- spolupráce s SOU Hubálov, projekt „Dílna“ pro žáky 9. ročníků
- účast na akcích v dopravní výchově
- účast na kulturních akcích – koncerty, divadla
- účast na různých soutěžích (přírodovědné, výtvarné, pěvecké apod.)
- účast na setkáních metodiků prevence, setkávání pedagogů na podpůrné skupině pro pedagogy, další vzdělávání v oblasti prevence

4.4 Cílové skupiny

- hlavní cílovou skupinu tvoří žáci 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem jiných národností, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování
- pedagogové jako jeden tým, se zvláštním přihlédnutím k začínajícím pedagogům a pedagogům bez odborné kvalifikace
- rodiče dětí navštěvujících naši školu, zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana, nebo výskyt drog, individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany

4.5 Řízení a realizace preventivních aktivit

Ředitel školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu a začleněním Školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního speciálního pedagoga, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu
- spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence
- podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spolupráci se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

Školní metodik prevence

Metodické a koordinační činnosti

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.

- metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.), účast na pravidelných setkáváních ŠPP nebo dle potřeby
- koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování
- koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření

Informační činnosti

- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy
- prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností

- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci)

Poradenské činnosti

- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli)
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole
- příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- spolupracuje se školním metodikem prevence a pracovníky CK na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí

Pedagogové

- věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod ŠVP školy. Na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření

5. Metody a formy práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily:

- aktivní sociální učení
- výklad (informace)
- individuální přístup k žákům
- samostatná práce (výtvarné, slohové, referáty...)
- přednášky, besedy
- dramatická výchova, sociální hry, hraní rolí, obhajoba názoru, trénování způsobu odmítání nabídky drog...
- párová skupinová práce ve třídě apod.
- projektové vyučování
- zážitková pedagogika na adaptačních kurzech

6. Tým a jeho vzdělávání

Základ realizačního týmu tvoří školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog a vedení školy, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště. Do týmu patří celý kolektiv pedagogů, především však třídní učitelé.

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí rizikového chování spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školního metodika prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci MPP je metodickým pomocníkem školní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty. Supervizi nad MPP naší školy zajišťuje okresní metodik prevence.

7. Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů

*Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů – viz. ŠVP
142/2007 – 454 (str. 588 – 593; str. 326)*

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA – prevence rizikového chování v sexuální oblasti

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, PŘÍRODOPIS

- **6. ročník**
- části těla, názvy a funkce lidských orgánů, puberta
- osobnost
- co se mi na sobě líbí
- rodina, hodnoty v rodině
- bezpečné chování
- osobní bezpečí, společenské bezpečí

- **7. ročník**
- Osobnost, partnerství
- Emoce, vztahy
- Lidská sexualita
- Rodičovství
- Sexuální chování, nevhodné chování
- Komunikace mezi známými a cizími lidmi
- Lidské tělo, péče o tělo, menstruace
- Hygiena, toaletní dovednosti a mytí rukou
- Partnerství

- **8. ročník**
- Osobnost, partnerství
- Antikoncepce, plánované rodičovství
- Přenosné pohlavní nemoci, úrazy, prevence
- Osobní bezpečí
- Laskavý a něžný výraz, pozdravy mezi známými a mezi cizími lidmi
- Sexuální vyjádření, masturbace, pohlavní styk, regulace plodnosti
- Bezpečné alternativy bezpečného sexu
- Identifikace, rozpoznání vhodného sexuálního partnera
- Rodičovství, narození dítěte

*Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů – viz. ŠVP
142/2007 – 454 (str. 535 – 549)*

DOPRAVNÍ VÝCHOVA – prevence bezpečného chování v silničním provozu

PŘEDMĚT: PRVOUKA, VLASTIVĚDA, VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

- Bezpečná cesta do školy
- Základní pravidla silničního provozu
- Značky silničního provozu
- Vztahy účastníků silničního provozu
- Chodec jako účastník silničního provozu
- Cyklista jako účastník silničního provozu
- Vztahy mezi účastníky
- Způsob jízdy ve skupině
- Zásady bezpečného chování o prázdninách
- Poskytnutí první předlékařské pomoci

*Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů – viz. ŠVP
142/2007 – 454 (str. 430 - 440; str. 327; str. 312)*

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

**PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, PŘÍRODOPIS, VÝCHOVA
K OBČANSTVÍ**

- Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Stres a jeho vztah ke zdraví, psychohygiena
- Poruchy příjmu potravy, (bulimie, anorexie, ortodoxie, drunkorexie), dieta
- Sebepoškozování
- Tělesná a duševní hygiena
- Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými nemocemi
- Civilizační choroby, pohlavní choroby

Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů – viz. ŠVP 142/2007 – 454 (str. 430 – 440; str. 326, 327; STR. 311)

SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ VE ŠKOLE I MOMO ŠKOLU

**PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, VÝCHOVA K OBČANSTVÍ,
PŘÍRODOPIS**

- Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání
- Sexuální kriminalita
- Šikana a jiné projevy násilí
- Formy sexuálního zneužívání dětí
- Komunikace se službami odborné pomoci
- Autodestruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika
- Seznámení s druhy návykových látek a jejich nebezpečím
- Zneužívání návykových látek
- Patologické hráčství

Zařazení primární prevence do výuky jednotlivých předmětů – viz. ŠVP 142/2007 – 454 (str. 316, 317; str. 298)

NEBEZPEČNÉ NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI, Hnutí A SEKTY, EXTREMISMUS

PŘEDMĚT: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ, DĚJEPIS

- Nebezpečné náboženské společnosti
- Hnutí a sekty
- Antisemitismus
- Xenofobie
- Rasismus
- Nacismus
- Fašismus
- Homofobie

8. Aktivity pro jednotlivé cílové skupiny

- Preventivní programy – besedy, přednášky
- Zážitková pedagogika
- Adaptační kurzy
- Výlety
- Exkurze
- Třídnické hodiny
- Koncerty, divadlo
- Projekty
- Mimoškolní aktivity – kroužky: výtvarný, pěvecký, turistický
- Sportovní utkání mezi školními týmy (vybíjená, florbal, basketbal, a jiné sportovní soutěže), přátelské utkání v hokejovém turnaji s jinou školou
- Možnost sportovního odreagování v podobě fotbalu v tělocvičně během přestávky
- Na chodbě je instalován boxovací pytel
- Cyklistický výlet- pořádá se pro celý druhý stupeň
- Tradiční vánoční jarmark, velikonoční jarmark
- Účast na výtvarných a jiných soutěžích
- Pravidelné neformální setkávání pedagogů

9. Evaluace PP

Při hodnocení PP využíváme kvantitativní (počet realizovaných akcí, počet zapojených žáků – apod.) a kvalitativní ukazatele.

Hodnotíme jednotlivé akce, besedy a přednášky formou anketních lístků pro žáky, které budou zadávány bezprostředně po průběhu akce i s delším časovým odstupem. Na základě vypočítaného indexu úspěšnosti lze zpracovat kvantitativní i kvalitativní analýzu.

Důležitou formou hodnocení je opakované zadávání stejných dotazníků, vždy na začátku programu a potom po jeho ukončení. Touto formou lze hodnotit individuální změnu ve znalostech, vědomostech, postojích i chování žáků.

Další možností evaluace je sledování chování žáků v jednotlivých vyučovacích hodinách, školních výletech a pobytových akcích a toto sledování použít k vypracování kvalitativní analýzy.

Při hodnocení efektivity prevence lze využít slohových prací, výtvorů a jiných samostatných prací žáků.

Pro evaluaci programu je nutné získávat informace i od rodičů a široké veřejnosti o chování žáků mimo školu.

Hodnocení PP za školní rok 2016/2017

V průběhu školního roku proběhly přednášky v preventivním programu Městské policie Mladé Boleslavi v oblasti kriminality a delikvence, všichni žáci se účastnili Dne bezpečí, kde se seznámili se všemi složkami integrované záchranné služby, žákům vyšších ročníků se dostalo rozšíření informací v rámci finanční gramotnosti, děti z prvního stupně navštívily nemocnici, kde si vyslechly zásady hygieny rukou.

V tomto školním roce jsme se také zaměřili především na práci v problematických třídách, aktuálně se řešily problémy ve spolupráci se školním psychologem a výchovným poradcem prostřednictvím třídnických hodin a individuálních konzultací. Toto se osvědčilo, a proto bychom rádi v tomto pokračovali i v dalším školním roce.

Nejvíce se řešila šikana, agrese a vztahy mezi žáky a učiteli.

Stále se osvědčují mimoškolní aktivity – adaptační pobyty a výlety. Žáci se zde chovají jinak, než ve školním prostředí a mají možnost ukázat, jak se chovají v jiných, než školních situacích. Upevňují se vztahy v kolektivu a i učitelé mají jiný náhled a požadavky než ve škole.

V letošním roce se navázalo také na úspěšné sportovní aktivity (bruslení, hokejový turnaj, cyklistické výlety, basketbalový turnaj) a byly rozšířeny o další sportovní aktivity (viz. Výroční zpráva školy).

Plánované akce v oblasti sportovních aktivit, dopravní výchovy, kulturní akce, adaptační kurzy a výlety, které proběhly ve školním roce 2016/17 jsou uvedeny ve výroční zprávě.

Témata primární prevence zapracovaná do jednotlivých předmětů, viz. ŠVP.

Evidence akcí s preventivní tematikou

Školní rok 2016/2017

		třída	datum, časová dotace	typ akce	kdo akci realizoval
agrese		8.B 8.B	13. 10. 2016,1hod. 3. 12. 2016,1hod.	třídnická hodina třídnická hodina	školní psycholog školní psycholog
antisemitismus					
drobné krádeže	„Sociálně patologické jevy“	6. – 9. ročník	20. 2. 2017 1 hodina	přednáška	Městská policie MB
extrémismus					
finanční gramotnost	„Finanční gramotnost“	9.A, 9.B 9.C, 9.D	9. 1. 2017, 2 hod. 10. 1. 2017, 2 hod.	přednáška přednáška	Lektor, pan Kriegel
gambling					
homofobie					
intolerance					
kyberšikana		3., 4., 5. třída	15. 1. 2017 1 hodina	přednáška	Městská policie, MB
násilí	„Sociálně patologické jevy“	6. – 9. ročník	20. 2. 2017 1 hodina	přednáška	Městská policie MB
negativní působení sekt					
netolismus					

rasismus, etnikum, rasová nesnášenlivost		5. – 9. ročník	31. 1. 2017, 5 hodin	projektové vyučování – multikulturní výchova	třídní učitelé
rizikové chování v dopravě		4. A	3 hodiny	Dopravní hřiště	
rizikové sexuální chování					
rizikové chování ve škole, školní řád		7.A 7.A	24. 11. 2016, 1hod. 19. 1. 2017	třídnická hodina třídnická hodina	školní psycholog školní psycholog
rizikové sporty					
Spektrum poruch příjmu potravy					
Šikana		7.A 6.C 7.B 9.C	13. 10. 2016, 1hod. 24. 11. 2016, 1hod. 3. 12. 2016, 1 hod. 19. 1. 2017, 1hod.	třídnická hodina třídnická hodina třídnická hodina třídnická hodina	školní psycholog školní psycholog školní psycholog školní psycholog
užívání návyk. látek	„Stop závislostem“	6. – 9. ročník	17. 2. 2017 1 hodina	přednáška	Městská police MB
vandalismus	„Sociálně patologické jevy“	6. – 9. ročník	20. 2. 2017 1 hodina	přednáška	Městská police MB
xenofobie					
záškoláctví					
Závislostní chování	„Stop závislostem“	6. – 9. ročník	17. 2. 2017 1 hodina	přednáška	Městská police MB
tolerance, empatie, sebepoznání		1. - 3. roč. 5. - 9.	2 hodiny 5 hodin 31. 1. 2017	projektové vyučování – multikulturní	třídní učitelé

		<i>roč.</i>		<i>výchova</i>	
Právo, trestný čin, právní normy, právní odpovědnost, druhy trestů	„Sociálně patologické jevy“	6. – 9. ročník	20. 2. 2017 1 hodina	přednáška	Městská policie MB
Zdravé školní prostředí, vytváření zdravých vztahů v třídním kolektivu	„Sociometrie třídy“	5. A	10. 2. 2017 1 hodina	Práce s třídním kolektivem	J. Tunysová (PPP MB)
Základy hygieny	„Hygiena rukou“	5.A, 5.B	5. 5. 2017 1 hodina	beseda	Klaudiánova nemocnice MB

Šikana zaměřená na učitele

- Šikana zaměřená na učitele ze strany žáků musí být chápána jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech členů školy.
- Není pouze výsledkem osobnostních charakteristik učitele nebo jeho sociálních či pedagogických kompetencí, jak bývá někdy interpretována. Neměla by být proto v žádném případě považována za individuální záležitost konkrétního pedagoga, kterou by si měl vyřešit sám.
- Odpovědnost za prevenci a řešení šikany nese vedení školy, potažmo také zřizovatel.
- Šikana zaměřená na učitele je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí (učitel × žák) a žák/student se dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele.
- Šikana zaměřená na učitele se nejčastěji odehrává ve škole – ve třídách a na chodbách, nicméně může se odehrávat také mimo školu ve veřejných prostorách, v místě bydliště pedagoga nebo v kyberprostoru.
- Je zapotřebí mít na paměti, že šikanou může trpět i vysoce zkušený a kompetentní pedagog. Pedagog může vnímat situaci, kdy je šikanován žáky, jako stigma a pocitu stud a selhání, což mu zároveň často brání vyhledat pomoc u kolegů, vedení školy nebo ve svém okolí.
- Je zapotřebí, aby škola vytvořila bezpečné prostředí a atmosféru důvěry, ve kterém bude tento druh rizika – šikana učitele – uznán a budou nastaveny mechanismy a postupy (krizový plán) k ochraně pedagogů a k účinné prevenci a řešení takového chování, se kterými budou všichni žáci, pedagogové a zákonní zástupci seznámeni.

1. Specifika pro prevenci šikany zaměřené na učitele

- Prevence stojí na celoškolském přístupu, který akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany učitele ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervenci, pokud k výskytu dojde. Uvědomění si rizika a jeho deklarace může významně snížit rozvoj šikany.
- Vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, oceňuje jejich práci, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů.
- Škola má jasně stanovený způsob, jakým mají pedagogové podezření na šikanu své osoby nebo kolegy, nebo oznámení o šikaně podat, komu a jak s tím bude nakládáno.
- Pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě; na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, pracuje s pravidly v chování a používá stanovené důsledky jejich nerespektování konzistentně; vyhýbá se řešení

konfliktu a konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňuje řešení na individuální konzultaci; vyhýbá se konfrontačnímu tónu.

- Pedagog posiluje zapojení žáků/studentů do výuky, dává jim na výběr, činí úkoly a výuku pro žáky/studenty zajímavými, propojuje výuku s běžným životem a potřebami žáků; jeho výklad a očekávání jsou pro žáky srozumitelné, odpovídají obtížnosti, kterou mohou zvládnout apod.
- Očekává úspěch u všech žáků a podporuje je, dává žákům zpětnou vazbu k tomu, co udělali dobře, staví na silných stránkách žáků.
- Nezpůsobuje ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost.
- Všimá si změn v náladě, emocích a v chování žáků a včas na ně reaguje.
- Problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy.
- Všimá si prosociálního a kooperativního chování žáků a oceňuje je; podporuje kooperaci mezi žáky a prostředím, kde se každý žák/student cítí přijatý.

2. Specifika pro řešení šikany zaměřené na učitele

Důležité je respektovat tyto zásady:

- Pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je v dané situaci v pozici oběti, která by neměla zůstat v situaci sama, ale měla by vyhledat pomoc ostatních. Nelze očekávat, že situaci, kterou lze klasifikovat jako šikanu, vyřeší pedagog v pozici oběti sám. Proto je zapotřebí, aby tuto skutečnost škola neočekávala a nevyžadovala. Naopak je zapotřebí, aby podporovala své pedagogy k vyhledání pomoci, zajistila bezpečí pro pedagoga a řešila vzniklou situaci se žáky, rodiči a ostatními pedagogy.
- V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky se pedagog řídí krizovým plánem školy.
- Je zapotřebí, aby pedagog sám, jeho kolegové i vedení školy porozuměli tomu, že pedagog byl vystaven traumatickému zážitku. Tento zážitek může být bolestným i pro svědky (kolegy nebo žáky ve třídě). Je proto zapotřebí dovolit si čas na zpracování šoku, neobviňovat se, vyhledat si pro sebe sociální podporu od kolegů, přátel, rodiny, monitorovat u sebe znaky stresu, které se mohou objevit i později (např. problémy se spánkem, pozorností, úzkosti, zvýšená citlivost, nechut k jídlu nebo naopak) a případně vyhledat pro sebe odbornou pomoc.
- Šikana pedagoga bývá často spojena s šikanou mezi žáky. Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení.

- Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě (jedná se o program selektivní nebo indikované primární prevence, nikoli všeobecné prevence).
- Stejně jako u šikany mezi žáky i zde je potřeba, aby po takové situaci škola revidovala mechanismy a postupy (krizový plán), aby bylo zřejmé, jak zacházet s případnými podobnými situacemi v budoucnu.
- V případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce.

3. Krizový plán

Pedagog v pozici oběti šikany či pedagog, který je svědkem takovéto situace, vyhledá bezprostředně pomoc, obrátit se může na:

- ředitele školy
- školního metodika prevence
- výchovného poradce
- školního psychologa
- kolegu, ke kterému má důvěru
- na školskou radu

Informujte ŘŠ.

V případě potřeby zajistí vedení školy učitelí chráněné prostředí.

Poradenský tým školního poradenského pracoviště zajistí další šetření, provede postupně rozhovor:

- s obětí, se svědky
- s agresorem/y – zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi, případně konfrontace mezi nimi
- nebo o šetření požádá odborníka na problematiku šikanování z PPP
- z rozhovoru provádí zápis
- o výsledcích šetření informuje ŘŠ, pokud se šetření přímo neúčastní

ŘŠ pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce agresora/rů do školy k pohovoru s výchovnou komisí (VK).

VK dohodne společně se zákonnými zástupci žáka/ků další postup.

Možnosti školy:

- odstupňování kázeňských opatření,
- forma postihu při dalším porušení školního řádu,
- doporučení odborné pomoci v PPP,
- informování OSPOD,
- spolupráce se SVP,
- informovat Policii ČR...

ŠMP nebo VP provede zápis z VK.

ŘŠ udělí agresorovi/ům kázeňské opatření v souladu se školním řádem.

ŘŠ informuje Policii ČR, došlo-li k závažnějšímu případu šikanování
Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě, kde se šikana odehrávala a na

základě výsledků nastaví odpovídající řešení – zajistí intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě.
ŘŠ nabídne pedagogovi odbornou pomoc a podporu – konzultace, odkaz na odbornou péči apod.

Vypracovala: Mgr. Irena Pavlásková, metodik prevence
Schválil: ředitel školy Mgr. Václav Kolman

Program proti šikanování žáků

Charakteristika šikanování

Šikanování je chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, či skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem, nebo skupinou vůči jednotlivci či skupině žáků, kteří se z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Jedná se o fyzické útoky (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí), útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana může být realizována i v podobě elektronické komunikace. Ta zahrnuje útoky v podobě emailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky. Šikana se projevuje v přímé i nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídou nebo jinou skupinou spolužáků.

Do povinností žáků je zakomponováno i plnění pravidel používání informačních komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostoru školy). Zapomenout se nesmí i na stanovení postihů při nedodržování těchto pravidel.

Cíle programu

- vytvářet ve škole klidné, bezpečné a respektující prostředí
- zaměřit se na oblast komunikace a vztahů mezi žáky ve třídách
- podporovat pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky
- vést žáky ke vzájemné toleranci, respektu a odpovědnosti
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- vytvářet širokou nabídku volnočasových aktivit s možností zapojení všech žáků

Postupy řešení šikanování

- rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s oběťmi
- nalezení vhodných svědků
- individuální, popřípadě konfrontační rozhovory se svědky (ne konfrontace oběti s agresorem)
- zajištění ochrany obětem
- rozhovor s agresory, popřípadě konfrontace mezi nimi
- pohovor a zápis z jednání výchovný poradce či metodik prevence
- informace rodičů
- jednání s ředitelem školy
- zápis
- následná práce s kolektivem

- postup řešení pokročilé šikany
- bezprostřední záchrana oběti
- domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- nahlášení PČR
- vlastní vyšetřování
- informování rodičů
- nahlášení orgánu sociálně právní ochrany dítěte

Spolupráce s rodiči

- třídní učitelé informují rodiče na třídních schůzkách o problematice šikany
- doporučí vhodný postup v případě jakéhokoliv podezření na šikanu
- v případě jakéhokoliv podezření na šikanu škola informuje rodiče oběti i agresora

Možné příznaky šikanování

Doma:

- za dítětem nepřicházejí domů žádní spolužáci nebo jiní kamarádi
- dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas
- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
- nechce jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo)
- dítě nechodí ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, nebo prosí o doprovod
- dítě chodí ze školy domů hladové (agresoři mu berou svačinu)
- usíná s pláčem, má neklidný spánek
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost se soustředit
- dítě bývá doma smutné či apatické
- odmítá se svěřit s tím, co ho trápí
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody, případně doma krade peníze
- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k okolí
- dítě si nápadně často stěžuje na neurčité zdravotní obtíže
- vyhýbá se školní docházce
- dítě se zdržuje doma více, než mělo dříve ve zvyku

Ve škole:

- žák je o přestávkách často osamocený, nemá kamarády
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů

- při kolektivních sportech bývá volen mezi posledními, či dokonce odmítán
- má-li promluvit před třídou je nejistý a ustrašený
- působí smutně, stísněně, stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se náhle rapidně zhorší
- jeho věci jsou poničené znečištěné či často rozházené
- má často zašpiněný nebo poškozený oděv
- stále postrádá nějaké své věci
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- začíná mít častější absenci
- odřeniny, modřiny či škrábance nedovede uspokojivě vysvětlit

Na koho se obrátit:

- třídní učitel
- školní metodik prevence
- školní psycholog
- výchovný poradce
- ředitel školy
- rodiče
- někomu, komu důvěřuji

Linka bezpečí 116 111, 800 155 555

Krizový plán – zkrácená a upravená verze

Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010–2811 doporučuje postupy školy při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže

V rámci prevence rizikového chování, jako je šikana, kyberšikana, kouření i užívání jiné návykové látky apod., je potřeba věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu, které se u jednotlivce, případně v kolektivu vyskytnou. Při jakékoliv změně chování nebo i podezření je vždy nutné:

- pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny
- o zjištěných poznacích informovat třídního učitele, ten v případě potřeby informuje ředitele školy, školního metodika prevence, výchovného poradce
- pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření na školním metodikovi prevence či školním psychologovi
- třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků, buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky,
- zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení

Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupů řešení po pedagogických pracovnících školy. Mají možnost se obrátit na ředitele školy.

Poradenství zajišťují školní metodik prevence a výchovný poradce.

Pedagogičtí pracovníci při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, tělesné tresty, domácí násilí informují ředitele školy, ten situaci ohlásí na oddělení sociálně právní ochrany, dle potřeby též Policii ČR.

1. Žák je v ohrožení života:

- pracovník školy, který je přítomen této situaci nebo je informován žákem, neprodleně poskytne první pomoc
- zavolá rychlou záchrannou službu 155
- informuje vedení školy
- vedení školy nebo pověřená osoba bude informovat zákonné zástupce žáka

2. Pracovník školy má podezření na zneužití návykové látky u žáka:

- informuje vedení školy
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka
- vedení školy se zákonným i zástupci dohodne další postup

3. Pracovník školy je svědkem fyzického nebo slovního útoku na žáka:

- vhodným způsobem zasáhne a zajistí ochranu oběti
- informuje vedení školy
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce pachatelů i oběti o situaci
- vedení školy provede jednání se zákonnými zástupci žáků, ze kterého se
- vyhotoví písemný zápis podepsaný všemi přítomnými
- vedení školy nabídne pomoc školního metodika prevence a výchovného poradce

4. Nález návykové látky ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- o nález ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem
- o nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky

5. Zjištěný projev kyberšikany u žáků:

- rozhovor s účastníky
- zapojení rodičů
- diskuze ve škole
- zapojení učitelů
- v případě podezření vyrozumět orgány činné v trestním řízení

6. Pracovník školy nalezne u žáka drogy nebo jiné zakázané látky:

- pracovník školy informuje vedení školy
- žák sám uloží na vyzvání alkohol, cigarety či drogu v ředitelně školy za přítomnosti dvou svědků

- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka a vyzve je k převzetí nalezené látky
- vedení školy provede šetření a o daném šetření informuje zákonné zástupce žáka
- vedení školy provede zápis o události

7. Žák se pedagogickému pracovníkovi svěří s tím, že užívá drogy:

- pedagogický pracovník oznámí informaci školnímu metodikovi prevence, ten rozhodne o dalším postupu

8. Nález alkoholu ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- o nález ihned uvědomí vedení školy
- nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu
- zpracují stručný záznam o události

V případě, kdy pracovníci školy zadrželi u některého žáka alkohol, postupují takto:

- zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- o nález ihned uvědomí vedení školy
- o nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka
- zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal), v případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu
- zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce, zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy
- o nález vyrozumí zákonného zástupce nezletilého žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož nezletilého žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- v případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři

Seznam organizací

Magistrát města Mladá Boleslav

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy,
odbor legislativy a exekutivního servisu,
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Úřad práce Mladá Boleslav

Organizace Slánka

PPP Mladá Boleslav, Václavkova 1040

ZŠ, MŠ, DD a SPC Mladá Boleslav, Na Celně 2

OSPOD Mladá Boleslav

Městská policie ČR

V Mladé Boleslavi dne 28. 8. 2017

Upravila: Mgr. Irena Pavlásková, metodik prevence

Schválil: Mgr. Václav Kolman, ředitel školy

„Plán krizové připravenosti“ PKP (dle zák. 240/2000 Sb.)

Vypracovala:	Mgr. Irena Pavlásková, metodik prevence
Schválil:	Mgr. Václav Kolman, ředitel školy

Obsah:

Krizový plán: alkohol.....	2
Nález alkoholu ve škole.....	2
Konzumace alkoholu	2
Krizový plán: tabákové výrobky.....	4
Krizový plán: OPL.....	5
Nález OPL.....	5
Konzumace OPL.....	6
Distribuce OPL.....	6
Krizový plán: šikana.....	8
Krizový plán: záškoláctví.....	12
Krizový plán: krádež.....	13
Krizový plán: vandalismus.....	14
Krizový plán: poruchy příjmu potravy, sebepoškozování.....	15

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí zahrnují zejména rizikové chování, které je vyvoláno krizovou situací, která přichází z vnitřního prostředí:

Krizový plán: alkohol

Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků. Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je

v konzumaci alkoholu podporovat. Školní řád zakazuje užívání alkoholu v prostorách školy, v době školního vyučování a v rámci akcí pořádaných školou. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je trestným činem nebo přestupkem.

Nález alkoholu ve škole

1. Pracovník školy (pedagogický i nepedagogický), který nalezne v prostorách školy alkohol, postupuje následovně:
  - Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - O nález ihned informuje vedení školy.
  - Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
  - Zpracuje stručný záznam o události.
2. Pracovník školy, který zadrží u některého žáka alkohol, postupuje následovně:
  - Zabavenou tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - O nález ihned uvědomí vedení školy. O nález se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (datum, místo a čas nálezů a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen. V případě, že žák podepsat odmítá, uvede pedagogický pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí ŠMP do své agendy.
  - Ředitel školy nebo jeho zástupce informuje zákonné zástupce žáka.
3. Žák, který nalezne alkohol ve škole, postupuje následovně:
  - Zabavenou tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - O nález ihned uvědomí pedagogický dozor nebo vedení školy. O nález se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, který alkohol našel (datum, místo a čas nálezů a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, který alkohol našel. V případě, že žák podepsat odmítá, uvede pedagogický pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí ŠMP do své agendy.

Konzumace alkoholu

1. Je-li žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy, v době školního vyučování nebo při akcích pořádaných školou, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je potřeba žákovi odebrat (za přítomnosti další osoby) a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.

4. Je-li žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a na životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a kontaktuje lékařskou službu první pomoci. Pokud žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka odvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
5. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně právní ochrany vyžadovat pomoc.
6. Zákonnému zástupci škola ohlásí skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, že je žák schopen výuky.
7. Ohlašuje: vedení školy
8. Pokud se jednání opakuje, případně v závažných případech (s ohledem na věk nebo chování žáka), vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností.
9. Pedagogičtí pracovníci mohou poskytovat žákům, kteří mají s užíváním alkoholu problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
10. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
11. V případě podezření:
  - a) je-li předem získaný písemný souhlas zákonného zástupce žáka, může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška),
  - b) pokud zákonný zástupce souhlas neudělil, potom je potřeba okamžitě zákonného zástupce kontaktovat a test na alkohol provést za jeho přítomnosti.
12. Další postup je podle bodu 3).
13. Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho má alkohol). Záznam podepíše: pedagog, žák, svědci. Záznam se zakládá do agendy ŠMP a VP.
14. Podobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. v případě, kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

15. Opatření:

Kázeňská:

DŘŠ – vnesení návykové látky do prostoru školy (alkohol, kouření, drogy)

Další:

2. st. z chování – požití alkoholu v prostorách školy nebo při akcích pořádaných školou

16. Kdo řeší a s kým spolupracuje:

- vedení školy
- třídní učitel
- pedagogický pracovník
- OSPOD - systém včasné intervence
- školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce)
- externí subjekty realizující primárně a sekundárně preventivní programy
- lékařská služba první pomoci – 155, 112

Krizový plán: tabákové výrobky

Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků. Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Zákaz se týká i elektronických cigaret.

1. Je-li žák přistižen při požívání tabákových výrobků v prostorách školy, v době školního vyučování nebo při akcích pořádaných školou, je nutné mu v dalším požívání zabránit.
2. Tabákový výrobek je potřeba žákovi odebrat (za přítomnosti další osoby) a zajistit, aby nemohl v požívání pokračovat.
3. Pedagogický pracovník, který přistihl žáka při požívání tabákových výrobků nebo byl o této skutečnosti žákem/y informován, sepíše o události stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho má tabákový výrobek). Záznam podepíše: pedagog, žák, případně svědci (podepisují jako poslední, zůstávají „utajeni“). Záznam se zakládá do agendy ŠMP.
4. Pedagogičtí pracovníci mohou poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
5. Třídní učitel informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
6. Pokud se jednání opakuje, případně v závažných případech (s ohledem na věk nebo chování žáka), vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností.

Škola může od tohoto orgánu vyžadovat pomoc.

7. Opatření:
Kázeňská:
DŘŠ – vnesení návykových látek do prostoru školy (alkohol, kouření, drogy)
Další:
2. st. z chování – kouření v prostorách školy, v době školního vyučování nebo při akcích pořádaných školou
8. Kdo řeší a s kým spolupracuje:
  - třídní učitel
  - vedení školy
  - pedagogický pracovník
  - školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce)
  - PPP
  - SPC
  - externí subjekty realizující primárně a sekundárně preventivní programy
  - OSPOD - systém včasné intervence

Krizový plán: OPL

Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků. Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky a ve škole s nimi manipulovat. Výjimku tvoří případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením. Distribuce dle §187 trestního zákona a šíření OPL dle §188 trestního zákona je v ČR zakázána. Takové jednání je trestným činem nebo přestupkem. Škola je povinna takový trestní čin přezkazít a učíní tak v každém případě včasným oznámením věci Policii ČR.

Nález OPL:

1. Pracovník školy, který nalezne v prostorách školy OPL, postupuje následovně:
  - Látku nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - O nálezú ihned informuje vedení školy.
  - V přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezú. Ředitel školy nebo jeho zástupce obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschová do školního trezoru. O nálezú vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
2. Pracovník školy, který zadrží u některého žáka látku, kterou považuje za omamnou nebo psychotropní, postupuje následovně:
  - Zabavenou látku nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - O nálezú ihned uvědomí vedení školy.
  - O nálezú sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena (datum, místo a čas nálezú a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena nebo který látku odevzdal. V případě, že žák podepsat odmítá, uvede pedagogický pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí ŠMP do své agendy.
  - Ředitel školy nebo jeho zástupce o nálezú vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
  - Ředitel školy nebo jeho zástupce vyrozumí zákonného zástupce žáka.
  - V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají zajištěnou látku výše uvedeným postupem přivolanému lékaři. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.
3. Pracovník školy, který má podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupuje následovně:
  - Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
  - Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
  - Žáka izolují od ostatních žáků a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
  - U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Konzumace OPL:

1. Pracovník školy, který přistihne žáka při konzumaci OPL v prostorách školy, v době školního vyučování nebo při akcích pořádaných školou, postupuje následovně:
  - Žákovi zabrání v další konzumaci.
  - Návykovou látku žákovi odebere a zajistí ji tak, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat.
  - Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
  - Pokud je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a přivolá lékařskou službu první pomoci.
  - Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, ihned vyrozumí vedení školy.
  - Jestliže žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl z důvodu zdravotní nezpůsobilosti k pobytu ve škole.
  - V případě, že zákonného zástupce nelze kontaktovat, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně právní ochrany vyžadovat pomoc.
  - Ředitel školy nebo jeho zástupce informuje zákonného zástupce i v případě, že žák konzumoval OPL ve škole a je schopen výuky (dbá pokynů pracovníků školy).
  - Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností.
- V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
2. Je potřeba rozlišovat distributora a uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Užívání OPL je porušením školního řádu.
3. Testování žáků:

V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného písemného souhlasu zákonného zástupce. Pokud není souhlas předem zajištěn, je nutno vyzvat zákonného zástupce žáka, aby byl tomuto testu přítomen. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. Záznam je uložen v agendě ŠMP. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, respektive, když nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL:

1. Distribuce OPL je v ČR považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující. Množství, které má žák v danou chvíli u sebe, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek, nebo jako trestný čin (v případě množství většího než malého). Ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanoven klasifikačním řádem.
2. Pracovník školy, který má důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL:
  - Informuje ředitele školy nebo jeho zástupce.
  - Škola musí vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

3. Vedení školy vyrozumí:
- zákonného zástupce žáka,
  - orgán sociálně právní ochrany obce.

Krizový plán: šikana

Postup vyšetřující osoby (Je důležité získat odpovědi na následující otázky):

- Kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí.
- Kdo je agresorem, kolik je agresorů. Kdo z nich je iniciátor – aktivní účastník šikanování. Kdo je obětí i agresorem.
- Co, kdy, kde a jak dělali agresori obětím.
- K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo.
- Jak dlouho šikana trvá.

Počáteční šikana

- Odhadněte závažnost onemocnění skupiny. (Naplnujeme prostřednictvím rozhovoru s informátory a obětmi. Nesmí docházet k přímé konfrontaci pachatele a obětí.)
- Zjistěte informace od obětí i spolužáků. (Po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s obětmi. Při rozhovoru je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci.)
- Najděte vhodné svědky. (Vytipovat členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat: s obětí sympatizují, kamarádí se s ní, nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování.)
- Proveďte individuální, případně konfrontační rozhovor se svědky (Druzí o rozhovorech nevědí. Vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontace dvou svědků. **Vážnou chybou je vyšetřování svědků a agresorů společně. Za zásadní chybu se považuje konfrontace obětí a agresorů.**)
- Chraňte oběti šikany.
- Proveďte rozhovor s agresory, případně konfrontaci mezi nimi. (Je to poslední krok ve vyšetřování. Dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést tento rozhovor. Cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů.)
- Svolejte výchovnou komisi. (V rámci společného setkání pedagogů a žáka agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních.)
- Spolupracujte s rodiči obětí i agresorů. (Rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních.)
- Rozeberte situaci s třídou, dále sledujte a pracujte se vztahy.

Řešení:

- Metoda usmíření - pouze u počátečního stadia šikany a při ochotě agresora své chování změnit
- Metoda vnějšího nátlaku - výchovná komise (Rodiče musí cítit, že jim chceme pomoci. Trestám dítě, ne rodiče.)

Pokročilá šikana

- Zvládnout šok a postarat se o oběť. (Zastavit násilí, postarat se o oběť, poskytnou jí nejnnutnější pomoc a ochranu. Někdy je nebezpečné snažit se zastavit agresí sám, mohla by se obrátit proti pedagogovi. Musí zavolat někoho, kdo by mu pomohl.)
- Zabezpečit ve třídě dozor. (Pošlu žáka, aby přivedl pedagoga. Zabránit domluvě agresorů, třídě, aby se domluvila mezi sebou, zamezit křivé skupinové výpovědi. Je možné je rozdělit do skupin. Ale i ty musejí zůstat pod dozorem.)

- Informovat ředitele (zástupce).
- Pokračovat v pomoci a podpoře oběti.
- Kontaktovat rodiče oběti. (Vyvarovat se slovu šikana. Raději použít trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi na rovinu. Ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte.)
- Požádat o pomoc: Okresního metodika prevence (PPP), OSPOD
- Přivolat Policii ČR
- Následuje vlastní vyšetřování podle bodů uvedených při šikanování v počátečním stadiu.

Řešení:

- Metoda vnějšího nátlaku - výchovná komise (Rodiče musí cítit, že jim chceme pomoci. Trestám dítě, ne rodiče.)
- Pokud rodiče nespolupracují, ohlásit celou věc kurátorovi pro mládež. Místo do školy je možné rodiče pozvat přímo na obecní úřad na oddělení sociálně-právní ochrany dětí a mládeže.
- Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení.

Pomoc při řešení šikany:

- Středisko výchovné péče (SVP)
- Pedagogicko-psychologická poradna (PPP)
- Speciální pedagogická centra
- V rezortu zdravotnictví: pediatr, odborný lékař, dětský psycholog, psychiatr
- OSPOD
- Policie ČR
- Projekt Minimalizace šikany a její odborníci
- Sdružení Linka bezpečí, www.linkabezpeci.cz
- Poradna na www.minimalizacesikany.cz
- Amnesty International ČR, www.amnesty.cz
- Odborné informace o šikaně v publikacích, např. dr. Michal Kolář „Bolest šikanování“

Vyvarovat se:

- konfrontace oběti a agresora
- bagatelizace problému
- rychlá řešení
- řešení případu před třídou
- prozrazení informačních zdrojů
- neinformování rodičů
- řešení bez pomoci dalších pedagogů

USTAVENÍ INTERVENČNÍHO TÝMU

- ředitel školy, zástupce ředitele, třídní učitel
- vedoucí intervenčního týmu - ředitel školy
- role ostatních členů
- zástupce ředitele
- třídní učitel

Příloha 1: Postup šetření a vyšetřování

1. Vymezení rolí ostatních členů:

.....
.....

2. Zjištění vnějšího obrazu šikanování

ŠIKANA V POČÁTEČNÍCH STÁDIÍCH

I. Vyslechnout osoby, které informovaly o šikanování (rodiče, pedagogové, žáci, vrstevníci)

Kdo kontaktuje rodiče, jak s nimi hovoří:

.....
.....

Kdo povede pohovor s informátory, jak s nimi hovoří:

.....
.....

II. Nalézt a vyslechnout (nezaujaté) svědky, informátory

Kdo povede pohovor se svědky a jak s nimi hovoří:

.....
.....

III. Zajistit ochranu obětem a ohrožovaným žákům

Kdo zajišťuje ochranu:

.....
.....

Jak zajišťuje ochranu:

.....
.....

IV. Vyslechnout agresory

Kdo povede pohovor s agresory:

.....
.....

Jak povede pohovor s agresory:

.....
.....

V. Vlastní vyšetřování

Kdo se účastní vyšetřování:

.....
.....

Jakou formou probíhá vyšetřování:

.....
.....

Zajištění vnitřního obrazu šikanování (klíma třídy, sociometrie, diagnostika vztahů)

Výchovná opatření

METODA USMÍŘENÍ

Co to je:

.....

Kdy ji použít:

.....

Kdo vede komunitní kruh:

.....

Jak vést komunitní kruh:

.....

Co je programem:

.....

Co je cílem:

.....

METODA VNĚJŠÍHO NÁTTLAKU

Kdy ji použít:

.....

Kdo je účastníkem výchovné komise:

.....

Kdo vede výchovnou komisi:

.....

Program výchovné komise:

Krizový plán: záškoláctví

1. Žáci jsou povinni docházet do školy pravidelně a včas podle daného rozvrhu, účastnit se vyučování a všech akcí školy, které se v době vyučování konají; řádně omlouvat svoji neúčast na vyučování a ostatních povinných akcích školy.

2. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka, a to písemně, pomocí žákovské knížky, e-mailem nebo telefonicky. Po návratu žáka do školy je povinen jej písemně omluvit na omluvném listě v papírové žákovské knížce.

3. V odůvodněných případech (např. podezření na záškoláctví) může třídní učitel ke každé absenci z důvodu nemoci omlouvané zákonnými zástupci požadovat doložení žákovy nepřítomnosti také potvrzením ošetřujícího lékaře.

4. Omluvenku předloží žák třídnímu učiteli ihned po návratu do školy (v případě využívání e-ŽK žák již omluvenku třídnímu učiteli nepředkládá).

5. Absence žáka omlouvá zákonný zástupce žáka.

6. Při dlouhodobé absenci známé předem (např. rodinná rekreace) vyžaduje škola od zákonných zástupců předem písemné omluvení. Uvolnění na jednu vyučovací hodinu povoluje vyučující předmětu nebo třídní učitel, maximálně na 2 dny povoluje třídní učitel, na delší dobu ředitel školy nebo jeho zástupce.

7. Uvolňování žáka z vyučování před jeho ukončením je možné pouze na základě písemné omluvy zákonných zástupců, kterou žák předloží vyučujícímu hodiny nebo třídnímu učiteli (při uvolnění na jednu hodinu) nebo třídnímu učiteli (při uvolnění na více hodin).

8. Při výskytu neomluvené absence je potřeba neodkladně informovat rodiče. Pokud se vyskytnou další neomluvené hodiny, je svolána výchovná komise.

9. Jestliže dojde k opakovanému bezdůvodnému nebo řádně neomluvenému zanedbání školní docházky, oznámí škola v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

10. Opatření za neomluvenou absenci:

Kázeňská:

DTU = 1 – 2 neomluvené hodiny

DŘŠ = 3 – 9 neomluvených hodin

Další:

2. st. z chování – 10 a více neomluvených hodin

3. st. z chování – 30 a více neomluvených hodin

11. Zjistit příčiny záškoláctví.

12. Kdo řeší a s kým spolupracuje:

- třídní učitel
- vedení školy
- školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce)
- OSPOD – systém včasné intervence
- Policie ČR - 158
- PPP

Krizový plán: krádež

Krádež je formou protiprávního jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem ponechat si ji, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil nebo byl o tom informován.

1. Nošení cenných věcí do školy v sobě skrývá rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola doporučuje žákům cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, do školy nenosit. Platí zákaz volného odkládání těchto věcí, pokud k tomu žák není vyzván na výhradně určené místo (při výuce tělesné výchovy, pracovních činností...).
2. Pokud žáci budou svědky takového protiprávního jednání, ohlásí krádež nebo odcizení pedagogickému pracovníkovi školy.
3. Pedagogický pracovník o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného (kdo, co, kdy, kde, jak, proč, čím ...). Ředitel školy nebo jeho zástupce věc předá orgánům činným v trestním řízení (obvodní oddělení Policie ČR) nebo poškozeného žáka poučí o tom, že má tuto možnost. Vyrozumí zákonného zástupce žáka.
4. Pokud je pachatel znám, je nutné trvat na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se. Je potřeba se pečlivě zabývat příčinami. Zákonného zástupce zloděje vyrozumíme až poté, kdy bude přesně známa příčina, které dítě k takovému chování vedla.
5. Jedná-li se o škodu většího rozsahu, vyrozumíme Policii ČR a oznámíme podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
6. Pokud jsou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

7. Opatření za krádež:

Kázeňská:

DŘŠ

Další:

2. st. z chování

8. Kdo řeší a s kým spolupracuje:

- vedení školy
- třídní učitel
- pedagogický pracovník
- školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce)
- PPP
- OSPOD (opakované jednání, výchovná opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek), systém včasné intervence
- Policie ČR - 158

Krizový plán: vandalismus

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku a ničením majetku ostatních žáků. Příklady: poškození školního nábytku, prokopnutí dveří, zničení vodovodních kohoutků, poškození hasicích přístrojů, zničení školních pomůcek, učebnic, poškození oblečení nebo pomůcek spolužáků atd.

1. Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil. Proto bude po něm škola požadovat náhradu.

2. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, je preferován tento způsob náhrady škody. Případně může škodu nahradit jeho zákonný zástupce.

3. Pokud vznikne škoda na školním majetku, je potřeba sepsat o celé záležitosti záznam (kdo, co, kdy, kde, jak, proč, čím ...). Pokud škola viníka zná, může po něm nebo jeho zákonném zástupci vymáhat náhradu škody.

4. Nedojde-li mezi zákonným zástupcem nezletilého žáka a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

5. Opatření za vandalismus:

Kázeňská:

NTU – drobné poškození školního majetku

DTU – pokud žák i nadále pokračuje ve svém chování nebo se dopustil závažnějšího přestupku

DŘŠ – žák pokračuje v přestupcích nebo závažně porušil školní řád

6. Oznámení rodičům:

- nepatrná nebo malá škoda, dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu,
- škoda je většího rozsahu nebo je škoda na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoba v průběhu exkurze, ...).

7. Při výskytu vandalismu je potřeba objasnit důvody pro takové chování. Může jít o záměr nebo cíl, snahu na sebe upozornit, vyrovnat se spolužákům a spolužačkám, o následek šikany nebo její doprovodný jev apod.

8. Kdo řeší a s kým spolupracuje:

- vedení školy
- třídní učitel
- pedagogický pracovník
- školní poradenské pracoviště (školní psycholog, metodik prevence, výchovný poradce)
- PPP
- OSPOD (opakované jednání, výchovná opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek), systém včasné intervence
- Policie ČR (v případě, kdy způsobená škoda je nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci. Hlásí se také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.)
- Policie ČR - 158

Krizový plán: poruchy příjmu potravy, sebepoškozování

1. Včasná intervence u rizikových jedinců (rychlé zhubnutí, zvracení s jakoukoli argumentací,...).
2. Pedagogický pracovník není terapeut. Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte. I když dítě nechodí do školní jídelny. Zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem.
3. Platí i v případě sebepoškozování dítěte.
4. Pokud žák není aktuálně ohrožen závažným sebezraněním (platí pro žáky motivované k řešení situace a hledání pomoci):

- Dostupná psychiatrická či psychologická ambulance
- Krizová centra
- **Linky důvěry: Linka Bezpečí – tel. 116 111, pomoc@linkabezpeci.cz**
Linka důvěry Centra krizové intervence PL Bohnice – tel. 284 016 666
Linka důvěry Dětského krizového centra – tel. 241 484 149,
problém@ditekrize.cz
Linka důvěry RIAPS – tel. 222 580 697, linka@mcssp.cz

5. Samotné sebepoškozování není trestný čin, ale navádění/nucení k sebepoškozování, sebevraždě nebo příčiny vyvolávající SP, jako je třeba sexuální, týrání apod., jsou trestné činy, na něž se vztahuje oznamovací povinnost.

6. Kdo řeší a s kým spolupracuje:

- třídní učitel
- pedagogický pracovník
- vedení školy
- pediatr, pedopsychiatr
- rodiče
- školní poradenské pracoviště (školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce)
- PPP
- OSPOD